

9 sammu uue õpetaja sissejuhatamiseks ja toetamiseks vanglahariduses

1.samm

Sissejuhatus kooli peamajas:

- kooli üldtutvustus, vanglaõppe osa selles
- töökirjeldus, ülesanded, eesmärgid, ootused uuele töötajale
- õppekava ülesehitus
- IKT-võimalused koolis
- kooliraamatukogu
- töötaja kvalifikatsioon ja täiendava õppe vajadus
- täiendusõppe sisu
- potentsiaalne töökoormus
- töötaja personaalne juhendaja ehk tugiisik – roll ja ülesanded

2.samm

Töökeskonnaga tutvumine kinnipidamisasutuses, sh tööruumid jm olulised objektid (ringkäik)

Sissejuhatus vanglaõppe juhi poolt (sh uue töötaja infovoldik):

- organisatsioonikultuur koolis (sh olulisemad eeskirjad, kollektiivleping, ühisüritused)
- üldine informatsioon, sh kooli vanglaõppe osakonna ja vanglate üldtutvustus
- ühe tavalise tööpäeva kirjeldus
- töökultuur ja käitumisharjumused (sh riietus) vanglas
- vangla kodukord (õppimine)
- vangla territooriumile sisenemine ja liikumine (sissepääsuluba, võtmed jms)
- vangla territooriumile kaasavõtmiseks lubatud ja keelatud esemed
- vanglas keelatud esemed, mis on vajalikud õppetööks (loa taotlemine)
- tundide läbiviimiseks õppevahendite tellimine
- õpetaja käitumine/õpilaste kohtlemine vangla territooriumil
- vangla internetivõrgu ja telefoni kasutamine
- vangla hariduskorraldaja roll ja ülesanded
- koostöö vanglahariduses Eestis, sh Eesti vanglahariduse koostööseminar
- kolleegide kontaktid
- kultuuridevaheline suhtlus (eesti ja vene õppekeeleaga õpilased klassis)
- väliskoostöö võimalused, EPEA tutvustus, välisprojektides osalemine
- 1-2 tunni külastus (saamaks aimu õpilaskontingendist, atmosfäärist)
- tunnikülastuste arutelu (tekkinud küsimused, hirmud jms)
- õppetöö korralduse põhimõtted vanglaõppe osakonnas
- õpetaja töökoormuse ja tunniplaani põhimõtete kokkuleppimine
- osalemine kooli arendustegevustes, sh õppekava arendamine.

Töölepingu sõlmimine kooli peamajas.

3.samm

Sissejuhatus vangla hariduskorraldaja ja/või julgeolekutöötaja poolt:

- haridustegevused vanglas, korraldus, õpilase suunamine kooli, ITK
- vangla territooriumile sisenemine ja liikumine
- õpetaja käitumine/õpilaste kohtlemine vangla territooriumil
- õppevahendid õpilastele
- ohud ja julgeolek vanglas

- käitumine ohuolukorras
- ettekande koostamine
- olulisemate töötajate ja osakondade kontaktid

4.samm

Katseajal (kuni 4 kuud):

- sissejuhatus kestvus min 2-4 nädalat, soovitatavalt 1 aasta vältel
- õppekava läbitöötamine
- ÕISI ja päevikute süsteemiga tutvumine
- uute õppematerjalide läbitöötamine ja koostamine
- õpetamisega alustamine
- vähemalt kaks kolleegi tunnikülastust
- õppesuuna juhilt vähemalt 2 tunnikülastust ja tagasiside andmine õpetajale (vt tunnivaatluse vorm)
- arenguvestlus katseaja lõpus (uue töötaja mured, kordaminekud, uued eesmärgid)

5.samm

Instrueerimiskoosolekud vanglas (min 2 korda aastas)

- Töökorra- ja režiimireeglite meeldetuletamine
- Töö- ja tuleohutuse peamised reeglid
- Õpetajate töös esinenud probleemid ja lahendused
- Õpetajate ettepanekud parendusteks

6.samm

Täiendkoolitus, sh Eesti vanglahariduse koostööseminar

Teemad (vt ka lisa: Ettepanekud kinnipeetavate koolitajate täiendkoolituseks):

- töös tekkinud küsimused, probleemid
- parim praktika – õppimine üksteiselt
- vastastikune nõustamine (töönõustamise tehnika)

7.samm

Nõustamine – kolleegide vastastikune partnerlus

- kogemuste vahetamine
- nõu küsimine kogenumalt kolleegilt

8.samm

Hindav intervjuu – arenguvestlus

- eneseanalüüsi-hindamisaruande koostamine (igal õppeaastal)
- 1-2 arenguvestlust aastas alustava õpetajaga, vähemalt 1 arenguvestlus 3 aasta jooksul jätkava õpetaja puhul;
- vahetu juhi tagasiside;
- vajadusel õpetaja nõustamine, kuidas paremaid tulemusi saavutada;
- õpetaja räägib personaalsest arengust ja järgmise aasta eesmärkidest.

9.samm

Iseseisev enesetäiendamine (tööprotsessi vältel)

- .... tundi aastas (täiskoormuse korral)
näiteks:
  - õppemeetodid
  - isiklik tasakaal
  - (välisprojektide kaudu) kolleegidele töövarjuks olemine
- üks kohustuslik kolleegi tunnikülastus ja üks valikuline külastus aastas
- õpetaja arengumapi koostamine.